

MELCHOR FENOLLOSA, Roser (ed. crítica). *Practica de citreria. Un tractat de falconeria de Maties Mercader (1475)*. Pròleg Manuel COSTA. València: Institució Alfons el Magnànim- Diputació de València, 2017. Arxius i Documents, 68. 201 pàgs. i ils. [17 x 24].

Tractat que resumeix la pràctica de la falconeria, molt consolidada en el període medieval. Entre els llibres destinats a la cura de les aus, consta el primer *Anònim de Vercelli* del s. IX, i hi havia moltes obres basades en les tàctiques d'entrenament, així com en la cura de les malalties dels falcons. El llibre de Maties Mercader, va ser escrit a Nàpols; es descriuen les atencions que s'han de dispensar per al confort i bones condicions, els habitatges ben airejats i una alimentació adequada. Mercader no solament indica les malalties dels falcons, sinó les instruccions i mesures per preparar remeis i la manera d'administrar-los. Els remeis procedien de les plantes que eren els medicaments de l'època. En el període medieval hi havia llistes de plantes i es conservaven textos procedents de l'etapa romana i àrab. El volum publicat conté un glossari terminològic, un de termes mèdics, un d'herbes i preparats, i un de falconeria.

El personatge Maties Mercader va fer d'eclesiàstic i ascendí a llocs de poder; consta la seva implicació amb els monarques de la Corona d'Aragó. El valencià realitzà una aportació valuosa i reconeguda en la seva època, que es redescobreix en el present volum. Es revisa el text, redactat en una koiné cancelleresca de caràcter toscanitzant, amb trets dialectals propis del napolità i amb gran quantitat de catalanisms. Es tracta d'una sintaxi madura i ben construïda però amb una tendència a l'oralitat.

Roser Melchor fa constar que des del s. XIV els tractats de la Península Ibèrica contenien receptaris, hàbits i vida dels ocells, mentre que els més antics solien contenir només receptaris. Tot i així el present text no inclou aspectes vinculats a l'ornitologia ni a la cinegètica. Els capítols tracten sobre informacions terapèutiques, si bé reflecteixen aspectes de l'autor sobre la posició social, nacionalitat i relació amb el monarca dins l'àmbit de la caça; cosa que fa pensar que va compartir amb ell vàries caceres. Es refereix directament al rei Ferran i a les eines que feia servir per tenir cura dels ocells del monarca. Cal esmentar, que el text estava destinat a caçadors nobles i experts en l'art de la falconeria.

IHE
(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

Tratado que resume la práctica de la cetrería, muy consolidada en el periodo medieval. Entre los libros destinados al cuidado de las aves, consta el primer *Anònim de Vercelli* del s. IX, y había muchas obras basadas en las tácticas de entrenamiento, así como en el cuidado de las enfermedades de los halcones. El libro de Maties Mercader, fue escrito en Nápoles; se describen las atenciones que se han de dispensar para el confort y buenas condiciones, los habitáculos bien aireados y una alimentación adecuada. Mercader no solo indica las enfermedades de los halcones, sino las instrucciones y medidas para preparar remedios y el modo de administrarlos. Los remedios procedían de las plantas que eran los medicamentos de la época. En el periodo medieval había listas de plantas y se conservaban textos procedentes de la etapa romana y árabe. El volumen publicado contiene un glosario terminológico, uno de términos médicos, uno de hierbas y preparados y uno de cetrería.

El personaje Maties Mercader hizo de eclesiástico y ascendió a lugares de poder; consta su implicación con los monarcas de la Corona de Aragón. El valenciano realizó una aportación valiosa y reconocida en su época, que se redescubre en el presente volumen. Se revisa el texto, redactado en una koiné cancilleresca de carácter toscanizante, con sintaxis madura y bien construida pero con una tendencia a la oralidad.

Rosel Melchor hace constar que desde el s. XIV los tratados de la Península Ibérica contenían recetarios, hábitos y vida de los pájaros, mientras que los más antiguos solían contener solamente recetarios. Aún así el presente texto no incluye aspectos vinculados a la ornitología ni a la cinegética. Los capítulos tratan sobre información terapéutica, si bien reflejan aspectos del autor sobre la posición social, nacionalidad y relación con el monarca dentro del ámbito de la caza; cosa que hace pensar que compartió con él varias cacerías. Se refiere directamente al rey Ferran y a las herramientas que el hacía servir para tener cuidado de los pájaros del monarca. Debemos recordar, que el texto estaba destinado a cazadores nobles y expertos en el arte de la cetrería.

IHE
(Secretaria de la revista)